

Legea nr. 58 din 1 mai 1934 asupra cambiei și biletului la ordin

publicată în
M. Of. nr. 100 din 1 mai 1934

- extras -

Capitolul 15. Cesiunea creanței derivând din vânzarea de mărfuri față de tras

Art. 100. (1) În cambia trasă, care, nu trebuie să fie prezentată la acceptare, cum și în orice altă cambie trasă, în cazul în care nu a fost acceptată, trăgătorul poate, în limitele sumei prevăzute în cambie, să cedeze printr-o clauză inserată în cuprinsul cambiei, creanța sa derivând din vânzarea de mărfuri, pe care o are față de tras.

(2) Clauza trebuie să cuprindă, sub sancțiune de nulitate, data și numărul facturii referitoare la vânzarea de mărfuri.

(3) În cazul unei cambii, emisă la ordinul trăgătorului însuși, clauza de cesiune poate fi inserată în primul gir.

(4)^[1] Cesiunea nu poate fi făcută de trăgător decât în favoarea unei societăți bancare sau a altei societăți de credit, însă va folosi tuturor giratarilor succesivi. Prin expresia *societate bancară sau altă societate de credit* se înțelege persoanele juridice prevăzute de legislația privind activitatea bancară și de credit.

[...]

Art. 103. Oricine cesionează o creanță în condițiunile prevăzute de art. 100, știind că în momentul cesiunii nu există, în total sau în parte, creanța cedată, se va pedepsi cu amendă de la 5.000-100.000 lei și închisoare până la 6 luni, afara de cazul când faptul constituie un delict sancționat cu o pedeapsă mai mare, în care caz se va aplica această pedeapsă.

Doctrină: ► *M. Gorunescu, G. Ungureanu*, Discuții în legătură cu infracțiunea prevăzută de art. 103 din Legea nr. 58/1934 asupra cambiei și biletului la ordin, în *Dreptul* nr. 8/2007, p. 173; ► *L. Neagu*, Înșelăciunea cu cecuri și bilete la ordin. Practică judiciară, Ed. Hamangiu, București, 2011; ► *G.Fi. Popescu*, Biletul la ordin, cecul și cambia. Jurisprudență comercială și penală, Ed. Hamangiu, București, 2011.

^[1] Alin. (4) al art. 100 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 1 pct. 15 din O.G. nr. 11/1993, punct modificat prin art. unic alin. (1) pct. 2 din Legea nr. 83/1994.

Legea nr. 59 din 1 mai 1934 asupra cecului

publicată în
M. Of. nr. 100 din 1 mai 1934

- extras -

Art. 6. (...) (3) Cecul nu poate fi tras asupra trăgătorului însuși, în afară de cazul unui cec tras între deosebite stabilimente ale aceluiași trăgător. În acest caz cecul nu poate fi la purtător.

[...]

Art. 11.^[1] (1) Orice semnătură a unui cec trebuie să cuprindă:

a) în clar, numele și prenumele persoanei fizice sau denumirea persoanei juridice ori a entității care se obligă;

b) semnătura olografă a persoanei fizice, respectiv a reprezentanților legali sau a împuterniciților persoanelor juridice care se obligă ori a reprezentanților sau a împuterniciților altor categorii de entități care utilizează astfel de instrumente.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), prin semnătura trăgătorului se înțelege semnătura olografă a persoanei fizice având calitatea de trăgător sau, după caz, a reprezentantului legal ori a împuternicitului trăgătorului, persoană fizică, persoană juridică ori entitate care utilizează astfel de instrumente.

[...]

Titlul III. Dispoziții finale, penale și tranzitorii

Art. 84.^[2] Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni până la un an sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă, săvârșirea uneia dintre următoarele fapte:

1. emiterea unui cec fără a fi avut autorizarea trasului;

2. emiterea unui cec fără a avea la tras disponibil suficient sau dispunerea în tot ori în parte de disponibilul avut mai înainte de trecerea termenelor fixate pentru prezentare;

3. emiterea unui cec cu dată falsă sau căruia îi lipsește unul dintre următoarele elemente esențiale:

a) denumirea de cec;

b) suma de bani ce trebuie plătită;

c) numele trasului;

d) data emiterii cecului;

e) semnătura prevăzută la art. 11;

4. emiterea unui cec cu încălcarea prevederilor art. 6 alin. (3).

[1] Art. 11 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 1¹ din O.U.G. nr. 38/2008, punct modificat și completat prin art. unic pct. 2 din Legea nr. 127/2009.

[2] Art. 84 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 23 pct. 1 din Legea nr. 187/2012.

Legislație conexă: noul Cod penal, art. 244 – „Înșelăciunea”, art. 311 – „Falsificarea de titluri de credit sau instrumente de plată”.

Doctrină: ► *V. Drăgoi, V. Urse, M.K. Guiu*, Discuții în legătură cu legea cecului, în *Dreptul* nr. 1/1993, p. 28; ► *D. Ciuncan*, Falsificarea cecurilor. Încadrare juridică, în *R.D.P.* nr. 4/1995, p. 122; ► *C. Sima*, Calificarea juridică a faptei de a emite un cec asupra unei instituții de credit sau asupra unei persoane fără acoperire, în *Pro Lege* nr. 4/1997, p. 5; ► *M. Șușman*, Încadrarea juridică a faptei de emitere de cecuri fără acoperire. Competența de cercetare penală, în *Dreptul* nr. 9/1997, p. 96; ► *T. Teodosescu*, Consecințele penale ale emiterii unui cec fără acoperire în totul sau în parte, în *Dreptul* nr. 10/1998, p. 102; ► *V. Dabu, T.B. Enoiu*, Înșelăciune prin folosirea unui cec fără acoperire, în *R.D.P.* nr. 3/1999, p. 56; ► *V. Papadopol*, Înșelăciunea prin cec. Unele considerații, în *R.D.P.* nr. 3/1999, p. 61; ► *C. Ghigheci*, Emiterea de cecuri fără acoperire. Controverse, în *R.D.P.* nr. 4/2001, p. 121; ► *C. Sima*, Din nou despre infracțiunile prevăzute de Legea asupra cecului nr. 59/1934, în *Dreptul* nr. 4/2001, p. 150; ► *D. Nica (I), T.C. Medeanu (II)*, Din nou despre actualitatea unor norme cu caracter sancționator penal din Legea asupra cecului nr. 59/1934, în *Dreptul* nr. 1/2002, p. 163; ► *S. Corlățeanu*, Infracțiuni prin folosirea cecurilor, în *R.D.P.* nr. 3/2002, p. 60; ► *A. Bănărescu*, Emiterea de cecuri fără acoperire, în *R.D.P.* nr. 2/2003, p. 110; ► *V. Dabu, A. Gușan*, Cecul fără acoperire în cont. Garanție. Înșelăciune. Infracțiune prevăzută de Legea cecului, în *Dreptul* nr. 6/2004, p. 161; ► *T.C. Medeanu*, Legea cecului. Actualitate, în *R.D.P.* nr. 4/2005, p. 102; ► *T. Medeanu*, Controverse privind infracțiunile comise cu cecuri, în *Dreptul* nr. 7/2005, p. 142; ► *R. Slăvoiu*, Noi orientări jurisprudențiale în materia înșelăciunii cu file cec, în *Dreptul* nr. 9/2007, p. 167; ► *A.C. Rus*, Discuții în legătură cu existența infracțiunii de înșelăciune în cazul emiterii unui cec postdatat, în *Dreptul* nr. 5/2008, p. 227; ► *L. Neagu*, Înșelăciunea cu cecuri și bilete la ordin. Practică judiciară, Ed. Hamangiu, București, 2011; ► *G.F. Popescu*, Biletul la ordin, cecul și cambia. Jurisprudență comercială și penală, Ed. Hamangiu, București, 2011.

Practică judiciară. 1. Postdatarea filelor cec. Încadrare juridică. Fapta inculpatului de a postdata filele cec cu acordul celeilalte părți contractante, suspendând astfel funcția de instrument de plată la vedere a cecului, nu constituie infracțiunea prevăzută de art. 84 din Legea nr. 59/1934, ci numai o modalitate de realizare a infracțiunii de înșelăciune (*C.A. Iași, dec. pen. nr. 706/2004, în B.J. 2004, p. 376*).

2. Emitere de cecuri fără a avea disponibil în cont. Alterarea cecului. Încadrare juridică. Emiterea unui cec fără a avea disponibil în cont nu presupune alterarea acestuia, astfel încât fapta nu intră sub incidența dispozițiilor art. 282 C. pen. 1969 (falsificarea de monede sau de alte valori), ci este sancționată prin dispozițiile art. 84 alin. (1) pct. 2 din Legea nr. 59/1934 asupra cecului. În situația în care pe cotorul filei cec sunt consemnate alte date decât cele inserate pe fila cec, atunci cecul este alterat, ceea ce atrage incidența prevederilor art. 282 alin. (1) C. pen. 1969 (*Trib. București, s. I pen., sent. nr. 329/2004, în C.P.J.P. 2000-2004, p. 649-653*). ≍ În noul Cod penal, infracțiunea de falsificare de titluri de credit sau instrumente de plată este prevăzută în art. 311.

3. Infracțiune la legea cecului. Înșelăciune. Distincție ► a) Fapta de emitere a unui cec asupra unei instituții de credit sau asupra unei persoane,

știind că pentru valorificarea lui nu există provizia sau acoperirea necesară, precum și fapta de a retrace, după emiteră, provizia, în totul sau în parte, ori de a interzice trasului de a plăti înainte de expirarea termenului de prezentare, în scopul de a obține pentru sine sau pentru altul un folos material injust, dacă s-a produs o pagubă posesorului cecului, constituie infracțiunea de înșelăciune prevăzută în art. 215 alin. (4) C. pen. 1969. Dacă beneficiarul cecului are cunoștință, în momentul emiterii, că nu există disponibilul necesar acoperirii acestuia la tras, fapta constituie infracțiunea prevăzută de art. 84 alin. (1) pct. 2 din Legea nr. 59/1934 (*I.C.C.J., S.U., dec. nr. IX din 24 octombrie 2005, în M. Of. nr. 123 din 9 februarie 2006*). ► **b)** Spre deosebire de infracțiunea incriminată în art. 84 din Legea nr. 59/1934, care este o infracțiune de pericol și protejează numai relațiile sociale referitoare la operațiunile efectuate cu cecuri, pentru a asigura credibilitatea acestor instrumente de plată, infracțiunea de înșelăciune prevăzută de art. 215 C. pen. 1969 face parte din categoria infracțiunilor contra patrimoniului, întrucât prin săvârșirea ei se urmărește obținerea unui folos material injust pentru sine sau pentru altul, păgubindu-se astfel patrimoniul unei persoane fizice sau juridice (*I.C.C.J., s. pen., dec. nr. 3664 din 9 noiembrie 2009, în Legalis*). ► **c)** Pentru legala încadrare juridică a faptei de emiteră a unui cec fără asigurarea anticipată a disponibilului în cont, necesar pentru acoperirea acestuia, trebuie să se stabilească dacă neîndeplinirea acestei condiții a fost cunoscută de beneficiar, caz în care fapta comisă întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 84 alin. (1) pct. 2 din Legea nr. 59/1934, sau dacă neîndeplinirea acestei condiții este rezultatul inducerii intenționate în eroare a beneficiarului cecului în scopul prevăzut de art. 215 alin. (1) C. pen. 1969, fapta comisă întrunind elementele constitutive ale infracțiunii de înșelăciune prevăzute de art. 215 alin. (1) și (4) C. pen. 1969 (*I.C.C.J., s. pen., dec. nr. 3673 din 20 octombrie 2010, în Legalis*). ► **d)** Dacă din analiza probelor rezultă că inculpatul a indus în eroare partea civilă – societate cu care intrase în relații contractuale – asupra unui aspect fundamental în formarea conștiinței și voinței acesteia de a contracta, atât în momentul încheierii contractului, cât și pe parcursul executării acestuia, prin declarațiile mincinoase privind bonitatea firmei sale, prin emiteră cecurilor și prin susținerile sale ulterioare că este în măsură să își onoreze obligațiile contractuale, nu sunt incidente dispozițiile art. 84 din Legea nr. 59/1934, ci ale art. 215 alin. (2), (3) și (4) C. pen. 1969, care prevede infracțiunea de înșelăciune (*I.C.C.J., s. pen., dec. nr. 2428 din 12 aprilie 2005, www.scj.ro*). ► **e)** Emiterea de cecuri în numele unor societăți, știind că pentru valorificarea lor nu există acoperirea necesară și pricinindu-se astfel o pagubă posesorului cecurilor, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de înșelăciune, iar nu pe cele ale infracțiunii prevăzute în art. 84 alin. (1) pct. 2 din Legea nr. 59/1934 (*I.C.C.J., s. pen., dec. nr. 2839 din 26 mai 2004, www.scj.ro*). ► **f)** Dacă în momentul emiterii filelor cec beneficiarul a avut reprezentarea faptului că nu există disponibilul necesar acoperirii acestora la tras, fapta inculpatului constituie infracțiunea prevăzută de art. 84 alin. (1) pct. 2 din Legea nr. 59/1934. Primirea unor file cec care urmau să fie completate de beneficiar cu mențiuni privind data emiterii, stabilirea ca moment al plății a unei date ulterioare – la revânzarea produselor ce făceau obiectul contractului – constituie împrejurări ce dovedesc faptul că beneficiarul cecului cunoștea despre inexistența disponibilului la momentul emiterii acestuia (*C.A. București, s. a II-a pen., dec. nr. 1053/R din 6 iulie*

2007, în *Sintact*). ► **g)** În situația în care făptuitorul și partea vătămată au încheiat un contract în baza căruia cel dintâi a emis mai multe cecuri, urmând a alimenta contul său la data fiecărei scadențe convenite contractual, partea vătămată știind că la momentul contractării nu există disponibil în cont, însă ulterior, datorită unor evenimente neprevăzute, făptuitorul nu a mai alimentat contul la datele de scadență, sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 84 alin. (1) pct. 2 din Legea nr. 59/1934 asupra cecului (*Trib. București, s. I pen., dec. nr. 1403/A din 20 decembrie 2004, în C.P.J.P. 2000-2004, p. 643-649*). ✗ În noul Cod penal, înșelăciunea în convenții și emiterea de cecuri fără acoperire, prevăzute anterior de art. 215 alin. (3) și (4) CP 1969, nu au mai fost reținute ca modalități distincte de săvârșire a infracțiunii de înșelăciune, astfel încât, în prezent, asemenea fapte vor fi încadrate, după caz, în alin. (1) sau (2) ale art. 244 NCP, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de acest text de lege.

4. Infracțiuni distincte la Legea cecului. Chiar dacă faptele descrise în art. 84 din Legea nr. 59/1934 reprezintă activități care lezează valori sociale din aceeași categorie, ele constituie infracțiuni distincte, nu modalități alternative de săvârșire a unei singure infracțiuni (*C.A. Alba Iulia, s. pen., dec. nr. 1277 din 6 decembrie 2012, portal.just.ro*).

5. Emiterea unui cec fără acoperire. Latura subiectivă. Emiterea unui cec drept garanție, știind că pentru valorificarea lui nu există provizia sau acoperire necesară și care nu a fost regularizat într-un termen de 10 zile, reprezintă infracțiunea prevăzută de art. 84 alin. (1) pct. 2 din Legea nr. 59/1934, beneficiarul acceptându-l ca garanție. Fapta este săvârșită cu intenție indirectă, inculpatul având reprezentarea faptei sale și a consecințelor păgubitoare asupra patrimoniului părții vătămate, pe care nu le-a urmărit, însă a avut o atitudine indiferentă față de acestea (*C.A. București, s. I pen., dec. nr. 33 din 11 ianuarie 2007, în Sintact*).

6. Infracțiune la Legea cecului. Acțiune civilă ► a) Instanța penală învestită cu judecarea infracțiunilor prevăzute de art. 84 din Legea nr. 59/1934 asupra cecului, cu modificările și completările ulterioare, nu va soluționa acțiunea civilă alăturată acțiunii penale, urmând a pronunța respingerea ca inadmisibilă a acțiunii civile (*I.C.C.J., S.U., dec. nr. 43 din 13 octombrie 2008, în M. Of. nr. 372 din 3 iunie 2009*). ► **b)** În situația în care fapta de a emite un cec fără acoperire întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 84 alin. (1) pct. 2 din Legea nr. 59/1934 asupra cecului, care este o infracțiune de pericol, și nu de rezultat, acțiunea civilă având ca obiect recuperarea sumelor de bani datorate în temeiul contractului comercial este inadmisibilă, nefiind incidente dispozițiile ce reglementează răspunderea civilă delictuală. Pretențiile urmează a fi invocate printr-o acțiune civilă separată, în temeiul răspunderii civile contractuale (*Trib. București, s. I pen., dec. nr. 1403/A din 20 decembrie 2004, în C.P.J.P. 2000-2004, p. 643-649*).

Legea nr. 22 din 18 noiembrie 1969 privind angajarea gestionarilor, constituirea de garanții și răspunderea în legătură cu gestionarea bunurilor agenților economici, autorităților sau instituțiilor publice^[1]

publicată în

B. Of. nr. 132 din 18 noiembrie 1969

- extras -

Art. 1. (1)^[2] *Gestionar*, în înțelesul prezentei legi, este acel angajat al unei persoane juridice prevăzute la art. 176 din Codul penal care are ca atribuții principale de serviciu primirea, păstrarea și eliberarea de bunuri aflate în administrarea, folosința sau deținerea, chiar temporară, a acesteia.

[...]

Art. 10. (1) Gestionarul are obligația de a constitui o garanție în numerar.

(2) Ministerele și celelalte organe centrale stabilesc, în funcție de natura și valoarea bunurilor gestionate, plafoanele valorice și condițiile în care este obligatorie și constituirea unor garanții suplimentare, constând din:

a) afectarea unor bunuri imobile sau bunuri mobile de folosință îndelungată, proprietate a gestionarului sau a unor terți, pentru garantarea față de agenții economici, autoritățile sau instituțiile publice, a acoperirii pagubelor ce s-ar cauza de gestionar;

b) obligații asumate de terți față de agenții economici, autoritățile sau instituțiile publice de a acoperi pagubele ce s-ar cauza de gestionar, fie integral, fie pentru o sumă determinată.

(3) Garanția suplimentară prevăzută la alineatul precedent poate fi constituită și în numerar.

(4) Ministerele și celelalte organe centrale pot extinde, în funcție de natura și valoarea bunurilor, obligația de a constitui garanții în condițiile prezentului capitol și asupra altor categorii de angajați care mănuiesc bunuri, cu excepția celor ce primesc bunuri spre a le folosi în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

(5) Nu este obligat să constituie garanție cel care înlocuiește temporar un gestionar sau cel căruia i se încredințează o gestiune pe o perioadă de cel mult 60 zile până la numirea unui gestionar.

[...]

^[1] Potrivit art. unic pct. 1 din Legea nr. 54/1994, termenii „organizații socialiste” din cuprinsul legii se înlocuiesc cu termenii „agenți economici, autorități sau instituții publice”.

^[2] Alin. (1) al art. 1 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 24 pct. 1 din Legea nr. 187/2012.

Capitolul 4. Răspunderi

Art. 23. Încălcarea dispozițiilor legale cu privire la gestionarea bunurilor atrage răspunderea materială, disciplinară, administrativă, penală sau civilă, după caz.

[...]

Art. 35.^[1] Crearea de plusuri în gestiune prin mijloace frauduloase constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă. Dacă mijlocul fraudulos constituie prin el însuși o infracțiune, se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.

Art. 36. (1) Nedeclararea în scris, în termenul prevăzut de dispozițiile legale, de către gestionar, a plusurilor din gestiunea sa, despre a căror cantitate sau valoare are cunoștință, provenite în orice alt mod decât acela arătat în art. 35 se pedepsește cu închisoare de la o lună la 1 an.

(2) Dacă fapta prevăzută în alineatul precedent a avut consecințe grave pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani.

(3) Nu se pedepsește acela care, mai înainte de începerea oricărui control, declară plusurile despre a căror cantitate sau valoare are cunoștință.

Art. 37.^[2] Înstrăinarea bunurilor mobile constituite garanție potrivit art. 10, fără acordul prealabil al persoanei juridice prevăzute la art. 176 din Codul penal, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

Doctrină: ► *V. Munteanu, I. Lupu*, Probleme în legătură cu infracțiunea de creare de plusuri în gestiune, în R.R.D. nr. 3/1973, p. 101; ► *I. Kirmaier, P. Ionescu, V. Țăranu*, Răspunderea penală instituită de Legea nr. 22/1969, în R.R.D. nr. 4/1974, p. 78; ► *D. Ciuncan*, Crearea de plusuri în gestiune prin prețuri mai mari decât cele legale, în S.D.R. nr. 1/1993, p. 58; ► *M. Grigore*, Dacă persoana încadrată în baza unei convenții civile poate fi subiect activ al infracțiunilor prevăzute de art. 35-37 din Legea nr. 22/1969, în Dreptul nr. 6/1997, p. 62.

Practică judiciară. 1. Lipsă din gestiune. Crearea de plusuri în gestiune.

Din materialitatea faptelor săvârșite de către inculpat rezultă că, prin sistemul practicat, acesta a urmărit crearea unor plusuri în gestiune prin mijloace frauduloase, astfel că ele întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 35 din Legea nr. 22/1969. Este greșită motivarea instanței de fond, în sensul că, de vreme ce s-a constatat o lipsă în gestiunea inculpatului, nu mai poate subzista infracțiunea de creare de plusuri prin mijloace frauduloase. Existența unei lipse în gestiunea inculpatului nu exclude posibilitatea pentru acesta de a săvârși și infracțiunea prevăzută de art. 35 din Legea nr. 22/1969. Lipsa existentă în gestiune poate constitui doar un motiv

[1] Art. 35 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 24 pct. 3 din Legea nr. 187/2012.

[2] Art. 37 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 24 pct. 4 din Legea nr. 187/2012.

pentru săvârșirea celeilalte infrațiuni prin care se urmărește acoperirea lipsei (Trib. Suprem, s. pen., dec. nr. 957/1974, în R.R.D. nr. 10/1974, p. 71).

2. Crearea de plusuri în gestiune. Sursa plusurilor. Potrivit art. 35 din Legea nr. 22/1969, crearea de plusuri în gestiune prin mijloace frauduloase se pedepsește. Aceasta înseamnă că plusurile trebuie să fie create „în gestiune”. Cu alte cuvinte, sursa plusurilor trebuie să o constituie mărfurile ce formează gestiunea celui ce o are legal în primire. Mijloacele de creare de plusuri pot fi felurite, printre care și mijloacele ilicite, frauduloase, cum sunt înșelarea cumpărătorilor la cântar, substituirea de mărfuri, plata unor prețuri inferioare celor legale la achiziționarea mărfurilor ori încasarea unor prețuri superioare (Trib. Suprem, s. pen., dec. nr. 541/1973, în R.R.D. nr. 3/1985, p. 79).

3. Crearea de plusuri în gestiune. Plusurile în gestiune trebuie să aparțină unității. Infrațiunea de creare de plusuri în gestiune prin mijloace frauduloase se realizează numai când valorile ce constituie plus în gestiune se încorporează, din punct de vedere juridic, în patrimoniul unității, făcând astfel parte din gestiune. În consecință, nu constituie un plus în gestiune bunurile procurate ilicit de către gestionar și vândute cumpărătorilor alături de bunurile gestionate (Trib. Suprem, s. pen., dec. nr. 1212/1986, în R.R.D. nr. 3/1987, p. 79).

4. Crearea de plusuri în gestiune. Concurs de infrațiuni ▶ a) Abuz în serviciu. Fapta gestionarului unui magazin de a-și crea plusuri în gestiune, vânzând mărfuri cu un preț superior celui legal, constituie atât infrațiunea de creare de plusuri în gestiune prin mijloace frauduloase, prevăzută de art. 35 din Legea nr. 22/1969 privind angajarea gestionarilor, cât și aceea de abuz în serviciu contra intereselor persoanelor, prevăzută de art. 246 C. pen. 1969, această din urmă infrațiune constituind tocmai mijlocul fraudulos prin care s-a realizat crearea de plusuri. Astfel fiind, față de dispoziția cuprinsă în partea finală a art. 35 din Legea nr. 22/1969, câtă vreme mijlocul fraudulos constituie prin el însuși o infrațiune, sunt aplicabile regulile privind concursul de infrațiuni (Trib. jud. Cluj, dec. pen. nr. 103/1972, în R.R.D. nr. 1/1973, p. 166). *≪ În prezent, abuzul în serviciu este incriminat în art. 297 NCP. ▶ b) Delapidare.* Fapta gestionarului care, prin intermediul vânzătorilor, a inițiat și organizat o activitate de înșelare a cumpărătorilor, de la care s-au pretins prețuri mai mari decât cele reale, realizându-se astfel un plus în gestiune, pe care și l-a însușit, împărțindu-l cu vânzătorii care îi depuneau în întregime sumele încasate, constituie infrațiunile de delapidare, prevăzută de art. 215¹ C. pen. 1969, și de creare de plusuri în gestiune, prevăzută de art. 35 din Legea nr. 22/1969, aflate în concurs real. Împrejurarea că supraprețul a fost încasat de vânzătorii și că nu au fost sustrate bunuri din gestiunea magazinului nu are nicio semnificație din punctul de vedere al încadrării juridice, deoarece, pe de o parte, vânzătorii au predat în întregime sumele încasate și gestionarul avea datoria să le depună la casierie, inclusiv diferențele încasate în plus, iar, pe de altă parte, unitatea este răspunzătoare pentru prejudiciile cauzate cumpărătorilor prin încasarea unor supraprețuri, ea putând fi deci obligată – la cerere – să restituie ceea ce vânzătorii au încasat în plus (Trib. Suprem, s. pen., dec. nr. 3326/1973, în R.R.D. nr. 3/1974, p. 127). *≪ În prezent, delapidarea este incriminată în art. 295 NCP.*

Decretul nr. 340 din 26 noiembrie 1981 privind regimul emițătoarelor radioelectrice

publicat în
B. Of. nr. 92 din 27 noiembrie 1981

- extras -

Art. 6.^[1] Deținerea, construirea, instalarea, experimentarea sau folosirea, fără drept, de emițătoare radioelectrice, precum și modificarea, fără drept, a caracteristicilor de lucru ale acestora constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

Legislație conexă: O.U.G. nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice (M. Of. nr. 925 din 27 decembrie 2011).

Legea nr. 17 din 7 august 1990 privind regimul juridic al apelor maritime interioare, al mării teritoriale, al zonei contigue și al zonei economice exclusive ale României

republicată în
M. Of. nr. 252 din 8 aprilie 2014

- extras -

Art. 2. (1) Marea teritorială a României cuprinde fâșia de mare adiacentă țărmului ori, după caz, apelor maritime interioare, având lățimea de 12 mile marine (22.224 m), măsurată de la liniile de bază.

(2) *Liniile de bază* sunt liniile celui mai mare reflux de-a lungul țărmului sau, după caz, liniile drepte care unesc punctele cele mai avansate ale țărmului, inclusiv ale țărmului dinspre larg al insulelor, ale locurilor de acostare, amenajărilor hidrotehnice și ale altor instalații portuare permanente.

[...]

Art. 5. Suprafețele de apă situate între țărmul mării și liniile de bază stabilite în art. 2 constituie apele maritime interioare ale României.

[...]

Art. 7. Zona contiguă a României este fâșia de mare adiacentă mării teritoriale care se întinde spre largul mării până la distanța de 24 mile marine, măsurată de la liniile de bază stabilite în art. 2.

[...]

Art. 9. (1) Zona economică exclusivă a României este instituită în spațiul marin al țărmului românesc la Marea Neagră, situat dincolo de

^[1] Art. 6 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 26 din Legea nr. 187/2012.

limita apelor mării teritoriale și adiacent acestora, în care România își exercită drepturi suverane și jurisdicția asupra resurselor naturale ale fundului mării, subsolului acestuia și coloanei de apă de deasupra, precum și în ceea ce privește diferitele activități legate de explorarea, exploatarea, protecția, conservarea mediului și gestionarea acestora.

(2) În condițiile specifice determinate de dimensiunile Mării Negre, întinderea zonei economice exclusive a României se stabilește prin delimitare, pe bază de acord încheiat cu statele vecine ale căror țărmuri sunt limitrofe sau situate față în față cu litoralul românesc al Mării Negre, ținându-se seama de faptul că lățimea maximă a zonei economice exclusive, în conformitate cu prevederile Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, ratificată de România prin Legea nr. 110/1996, poate fi de 200 mile marine măsurate de la liniile de bază prevăzute la art. 2.

[...]

Art. 47. (1) În sensul prezentei legi:

1. prin *poluarea mediului marin* se înțelege introducerea de către orice persoană fizică sau juridică, direct ori indirect, de substanțe sau energie în mediul marin, când aceasta are sau poate avea efecte vătămătoare, cum ar fi daune aduse resurselor biologice, faunei și florei marine, riscuri pentru sănătatea omului, piedici pentru activitățile marine, inclusiv pescuitului și celorlalte utilizări legitime ale mării, alterarea calității apei mării din punct de vedere al întrebuițării acesteia și degradarea valorilor sale de agrement; (...)

3. prin *Convenția Marpol 73/78* se înțelege Convenția internațională din 1973 pentru prevenirea poluării de către nave, modificată prin Protocolul încheiat la Londra la data de 17 februarie 1978, la care România a aderat prin Legea nr. 6/1993, în versiunea sa actualizată; (...)

5. prin *navă* se înțelege orice construcție maritimă, indiferent de pavilion, inclusiv ambarcațiunile cu aripi portante, vehiculele cu pernă de aer, submersibilele, mijloacele plutitoare și platformele fixe sau plutitoare;

6. prin *substanțe poluante* se înțelege substanțele prevăzute în anexele I (Hidrocarburi) și II (Substanțe lichide nocive în vrac) la Convenția Marpol 73/78;

[...]

Capitolul VIII. Sancțiuni

Art. 49. (1) Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă deversarea de substanțe poluante de pe o navă în:

a) apele maritime interioare sau acvatoriile porturilor, în care se aplică Convenția Marpol 73/78;

b) marea teritorială;

c) zona economică exclusivă sau într-o zonă echivalentă stabilită în conformitate cu dreptul internațional;

d) marea liberă.

(2) Fapta prevăzută la alin. (1), săvârșită din culpă, se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

(3) Fapta prevăzută la alin. (1) care a cauzat o deteriorare semnificativă a calității apelor sau prejudicii semnificative vieții marine se pedepsește cu închisoare de la un an la 5 ani.

(4) Fapta prevăzută la alin. (3), săvârșită din culpă, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Art. 50. În măsura în care nu contravine prevederilor dreptului internațional, jurisdicția penală a României se aplică și pentru faptele prevăzute la art. 49 săvârșite de pe nave străine:

a) în zona economică exclusivă a României sau într-o zonă echivalentă stabilită în conformitate cu dreptul internațional;

b) în afara teritoriului României și a zonei economice exclusive, dar care au cauzat sau riscă să cauzeze poluare pe teritoriul său ori în zona sa economică exclusivă, iar nava se află în mod voluntar într-un port sau terminal în larg al României;

c) în marea liberă, iar nava se află în mod voluntar într-un port sau terminal în larg al României.

Art. 51. (1) În aplicarea art. 230 alin. (1) din Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiată la Montego Bay (Jamaica) la 10 decembrie 1982, ratificată prin Legea nr. 110/1996, faptele prevăzute la art. 49 săvârșite de pe o navă străină în afara teritoriului României se pedepsesc cu amendă în cazurile în care jurisdicția penală a României se aplică conform regulilor de drept intern sau internațional.

(2) În aplicarea art. 230 alin. (2) din Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiată la Montego Bay (Jamaica) la 10 decembrie 1982, faptele prevăzute la art. 49 alin. (1), (2) și (4) săvârșite de pe o navă străină în marea teritorială a României se pedepsesc cu amendă.

Art. 52. (1) Nu intră sub incidența art. 49 și 51 deversările de substanțe poluante care provin de la navele de război, de la navele de război auxiliare, precum și de la alte nave aparținând statului român ori altui stat sau exploatate de acesta și utilizate în momentul deversării exclusiv pentru un serviciu public, necomercial.

(2) Nu intră sub incidența art. 49 și 51 deversările de substanțe poluante care au fost produse în condițiile prevăzute de regulile 15, 34, 4.1 sau 4.3 din anexa I revizuită ori de regulile 13, 3.1.1 sau 3.1.3 din anexa II revizuită la Convenția Marpol 73/78.

(3) Nu intră sub incidența art. 49 și 51 faptele săvârșite de proprietar, de comandant sau de echipajul navei, dacă deversarea de substanțe poluante a fost produsă în condițiile prevăzute de Regula 4.2 din anexa I revizuită sau de Regula 3.1.2 din anexa II revizuită la Convenția Marpol 73/78.

Art. 53. (1) În cazul în care Autoritatea Navală Română constată săvârșirea unei infracțiuni prevăzute de prezenta lege sau are cunoștință de riscul săvârșirii unei asemenea infracțiuni care cauzează ori poate cauza o poluare iminentă, trebuie să informeze de îndată celelalte state membre susceptibile de a fi expuse acestor prejudicii, precum și Comisia Europeană.

(2) În cazul în care Autoritatea Navală Română constată săvârșirea unei infracțiuni prevăzute de prezenta lege sau are cunoștință de riscul săvârșirii unei asemenea infracțiuni, care poate fi supusă jurisdicției unui alt stat membru, trebuie să informeze de îndată respectivul stat membru cu privire la aceasta.

(3) Autoritatea Navală Română notifică de îndată statului de pavilion al navei sau oricărui alt stat în cauză măsurile luate în aplicarea prevederilor prezentei legi.

Art. 54. (1) În cazul infracțiunilor care atrag competența mai multor state membre, România, prin autoritățile centrale competente, va coopera cu statele membre implicate, în special în ceea ce privește stabilirea condițiilor de urmărire penală, precum și a normelor privind asistența judiciară reciprocă.

(2) Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului informează Secretariatul general al Consiliului cu privire la decizia României de a aplica jurisdicția sa penală pentru infracțiunile prevăzute de prezenta lege, săvârșite de unul dintre resortisanții săi, în cazul în care acestea pot fi pedepsite penal la locul în care au fost săvârșite sau în cazul în care locul în care au fost săvârșite nu intră sub nicio jurisdicție teritorială, precum și pentru infracțiunile săvârșite în beneficiul unei persoane juridice al cărei sediu social este situat pe teritoriul său.

Art. 55. Se desemnează Autoritatea Navală Română ca punct de contact, în special în vederea schimbului de informații prevăzute la art. 53. Aceasta va transmite Comisiei Europene datele sale de contact.

Art. 56. În cazul infracțiunilor prevăzute la art. 49, constatarea săvârșirii acestora și cercetarea penală revin organelor de urmărire penală.

Legislație conexă: ► noul Cod penal, art. 356 – „*Infectarea apei*”; ► Legea nr. 98/1992 pentru ratificarea Convenției privind protecția Mării Negre împotriva poluării, semnată la București la 21 aprilie 1992 (M. Of. nr. 242 din 29 septembrie 1992); ► Legea nr. 6/1993 de ratificare a Convenției internaționale din 1973 pentru prevenirea poluării de către nave, modificată prin Protocolul încheiat la Londra la 17 februarie 1978 (Marpol 73/78) (M. Of. nr. 57 din 18 martie 1993); ► Legea nr. 107/1996 a apelor (M. Of. nr. 244 din 8 octombrie 1996); ► Legea nr. 110/1996 privind ratificarea Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiată la Montego Bay (Jamaica) la 10 decembrie 1982, și aderarea la Acordul referitor la aplicarea părții a XI-a a Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiat la New York la 28 iulie 1994 (M. Of. nr. 300 din 21 noiembrie 1996); ► Legea nr. 218/2011 pentru ratificarea Protocolului privind conservarea

biodiversității și a cadrului natural al Mării Negre, semnat la Sofia la 14 iunie 2002, la Convenția privind protecția Mării Negre împotriva poluării, semnată la București la 21 aprilie 1992 (M. Of. nr. 859 din 6 decembrie 2011); ► O.G. nr. 20/2012 privind instalațiile portuare de preluare a deșeurilor generate de nave și a reziduurilor mărfii (M. Of. nr. 623 din 30 august 2012); ► Directiva nr. 2005/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind poluarea cauzată de nave și introducerea unor sancțiuni în caz de infrațiuni (J.O. L 255 din 30 septembrie 2005).

Legea nr. 26 din 5 noiembrie 1990 privind registrul comerțului

republicată în

M. Of. nr. 49 din 4 februarie 1998

- extras -

Art. 29.^[1] Comerciantul^[2] este obligat să menționeze pe facturi, oferte, comenzi, tarife, prospecte și orice alte documente întrebuițate în comerț, numele/denumirea, sediul social, codul unic de înregistrare și, dacă este cazul, codul numeric personal. Sunt exceptate bonurile fiscale emise de aparatele de marcat electronice, care vor cuprinde elementele prevăzute de legislația din domeniu.

[...]

Capitolul V. Sancțiuni

[...]

Art. 45.^[3] Comercianții persoane fizice și reprezentanții asociațiilor familiale și ai persoanelor juridice, care nu se conformează obligațiilor

^[1] Art. 29 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. VIII pct. 26 din Cartea II, Titlul II din Legea nr. 161/2003.

^[2] Potrivit art. 6 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil (M. Of. nr. 409 din 10 iunie 2011), „(1) În cuprinsul actelor normative aplicabile la data intrării în vigoare a Codului civil, referirile la comercianți se consideră a fi făcute la persoanele fizice sau, după caz, la persoanele juridice supuse înregistrării în registrul comerțului, potrivit prevederilor art. 1 din Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege. (2) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică termenului «comerciant» prevăzut în: a) Legea nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice, republicată; b) Legea pomiculturii nr. 348/2003, republicată, cu modificările ulterioare; c) Legea nr. 321/2009 privind comercializarea produselor alimentare, cu modificările și completările ulterioare; d) orice alte acte normative în care termenul «comerciant» are un înțeles specific dispozițiilor cuprinse în aceste din urmă acte normative. (3) În legislația privind protecția drepturilor consumatorilor, termenul «comerciant» se înlocuiește cu cel de «profesionist»”. Aceste dispoziții trebuie avute în vedere în cuprinsul tuturor actelor normative prezentate în lucrarea de față, acolo unde este cazul.

^[3] Art. 45 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. VIII pct. 31 din Cartea II, Titlul II din Legea nr. 161/2003.

prevăzute la art. 29, vor fi sancționați de organele de control ale Ministerului Finanțelor Publice cu amendă de la 500 lei la 1.000 lei^[1], iar în cazul înscrerii unor date false, se vor aplica dispozițiile corespunzătoare din legea penală.

[...]

Art. 48.^[2] *Abrogat.*

Legea nr. 31 din 16 noiembrie 1990 a societăților^[3]

republicată în

M. Of. nr. 1066 din 17 noiembrie 2004

- extras -

Art. 6. (...) (2)^[4] Nu pot fi fondatori persoanele care, potrivit legii, sunt incapabile ori care au fost condamnate pentru infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii, infracțiuni de corupție, delapidare, infracțiuni de fals în înscrisuri, evaziune fiscală, infracțiuni prevăzute de Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, sau pentru infracțiunile prevăzute de prezenta lege.

[...]

Art. 26.^[5] (1) Dacă există aporturi în natură, avantaje acordate oricărei persoane care a participat la constituirea societății sau la tranzacții conducând la acordarea autorizației, operațiuni încheiate de fondatori pe seama societății ce se constituie și pe care aceasta urmează să le ia asupra sa, fondatorii vor solicita judecătorului-delegat numirea unuia sau mai multor experți. Dispozițiile art. 38 și 39 se aplică în mod corespunzător.

(2) Raportul expertului sau experților va fi pus la dispoziția subscritorilor, la locul unde urmează să se întrunească adunarea constitutivă.

[...]

^[1] Sumele sunt exprimate în monedă nouă, conform art. 5 alin. (5) din Legea nr. 348/2004 privind denominarea monedei naționale.

^[2] Art. 48 a fost abrogat prin art. 32 din Legea nr. 187/2012.

^[3] Titlul legii este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 18 pct. 1 din Legea nr. 76/2012.

^[4] Alin. (2) al art. 6 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 33 pct. 1 din Legea nr. 187/2012.

^[5] Art. 26 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 1 pct. 16 din Legea nr. 441/2006.

Art. 38.^[1] (1) La societățile pe acțiuni, dacă există aporturi în natură, avantaje rezervate oricărei persoane care a participat la constituirea societății sau la tranzacții conducând la acordarea autorizației, operațiuni încheiate de fondatori pe seama societății ce se constituie și pe care aceasta urmează să le ia asupra sa, judecătorul-delegat numește, în termen de 5 zile de la înregistrarea cererii, unul sau mai mulți experți din lista experților autorizați. Aceștia vor întocmi un raport cuprinzând descrierea și modul de evaluare a fiecărui bun aportat și vor evidenția dacă valoarea acestuia corespunde numărului și valorii acțiunilor acordate în schimb, precum și alte elemente indicate de judecătorul-delegat.

(2) Fondatorii vor depune raportul în termen de 15 zile de la data aprobării sale la oficiul registrului comerțului. Registrul comerțului va transmite o notificare cu privire la această depunere către Regia Automă „Monitorul Oficial”, pentru a fi publicată pe cheltuiala societății.

(3)^[2] În cazul societăților^[3] constituite prin fuziune sau divizare nu este necesară întocmirea raportului prevăzut la alin. (1) și depunerea sa la oficiul registrului comerțului în condițiile dispozițiilor alin. (2), dacă proiectul de fuziune sau divizare a fost supus examinării unui expert independent potrivit dispozițiilor art. 243³ alin. (1)-(4).

Art. 39.^[4] Nu pot fi numiți experți:

a) rudele sau afinii până la gradul al IV-lea inclusiv ori soții acelor care au constituit aporturi în natură sau ai fondatorilor;

b) persoanele care primesc, sub orice formă, pentru funcțiile pe care le îndeplinesc, altele decât aceea de expert, un salariu ori o remunerație de la fondatori sau de la cei care au constituit aporturi în natură;

c) orice persoană căreia, ca urmare a relațiilor sale de afaceri, de muncă sau de familie, îi lipsește independența pentru a realiza o evaluare obiectivă a aporturilor în natură, potrivit normelor speciale care reglementează profesia.

[...]

Art. 73¹.^[5] Persoanele care, potrivit art. 6 alin. (2), nu pot fi fondatori nu pot fi nici administratori, directori, membri ai consiliului de supraveghere și ai directoratului, cenzori sau auditori financiari, iar dacă au fost alese, sunt decăzute din drepturi.

[...]

^[1] Art. 38 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 27 din Legea nr. 441/2006.

^[2] Alin. (3) al art. 38 a fost introdus prin art. unic pct. 1 din O.U.G. nr. 2/2012.

^[3] Potrivit art. 18 pct. 31 din Legea nr. 76/2012, „În tot cuprinsul legii, sintagma «societate comercială» sau, după caz, «societăți comerciale» se înlocuiește cu termenul «societate» sau, după caz, «societăți»”. În articolele din Legea nr. 31/1990 redată în prezenta ediție, aceste înlocuiri au fost făcute, acolo unde a fost cazul.

^[4] Art. 39 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 28 din Legea nr. 441/2006.

^[5] Art. 73¹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 6 din O.U.G. nr. 82/2007.